

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Bank (...) Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko J. B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 marca 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 listopada 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

J. B. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 26 listopada 2015 r. oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 31 października 2014 r. Wyrok wydany został w sprawie z powództwa Bank (...) S.A. w W., który domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych M. Z. K. i J. B. kwoty 109.016,88 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 grudnia 2012 r. i kosztami procesu na podstawie weksla gwarancyjnego, wręzonego powodowi jako weksel niezupełny, w którym pozwany M. K. występował jako wystawca a pozwana J. B. jako poręczyciel wekslowy. Powództwo zostało uwzględnione nakazem zapłaty, zaskarżonym przez pozwaną i utrzymanym w mocy co do niej przez Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 31 października 2014 r. po ustaleniu, że weksel zabezpieczał pożyczkę w E., objętą umową zawartą 24 czerwca 1997 r. pomiędzy powodem a M. K., pierwotnie z limitem zadłużenia 9.400 zł, który mógł być

wielokrotnie wykorzystany w razie spłaty w całości lub w części. Kolejnymi aneksami limit był podwyższany aż do 90 000 zł wprowadzonych aneksem nr 4 z dnia 20 listopada 2000 r., który przewidywał dodatkowe zabezpieczenie roszczeń wierzyciela wekslem in blanco z poręczeniem wekslowym. Pozwana poręczyła za wystawcę trzy niepełne weksle wystawione przez pozwanego M. K.. Zgodnie z deklaracją wekslową bank miał prawo wypełnić weksle na sumę odpowiadającą kwocie wykorzystanej pożyczki wraz z odsetkami, prowizją i innymi należnościami banku w przypadku niedotrzymania umownego terminu spłaty całości lub części pożyczki. Bank miał prawo opatrzyć weksel datą płatności według własnego uznania. Powód wypowiedział pozwanemu M. K. umowę rachunku bankowego pismem z dnia 3 stycznia 2012 r. Przyczyną było niespłacenie przeterminowanego zadłużenia. Okres wypowiedzenia upływał z ostatnim dniem lutego 2012 r. Bank wypełnił jeden z weksli in blanco na kwotę 109.016,89 zł z terminem płatności 7 grudnia 2012 r. Wezwał pozwanych do jego wykupu, a następnie wystąpił z powództwem o zapłatę w postępowaniu nakazowym. Sąd Okręgowy wydał nakaz zapłaty, który uprawomocnił się w stosunku do pozwanego M. K.. Po rozpatrzeniu sprawy na skutek zarzutów pozwanej J. B. od nakazu zapłaty przyjął, że podpisując weksel i deklarację wekslową z dnia 20 listopada 2000 r. pozwana poręczyła umowę pożyczki o zwiększonym limicie. Sąd ocenił, że weksel nie obejmował roszczenia przedawnionego, skoro zadłużenie stało się wymagalne z chwilą wypowiedzenia umowy rachunku bankowego, ponieważ postanowienia umowne nie ograniczały czasu trwania umowy pożyczki w eurokoncie, a pozew został wniesiony w dniu 14 grudnia 2012 r., przed upływem 3-letniego terminu przedawnienia. Ze stanowiskiem tym zgodził się Sąd Apelacyjny, który rozpatrywał sprawę po wniesieniu apelacji przez pozwaną.

W skardze kasacyjnej pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe ujęcie kwestii przedawnienia roszczenia z art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz.U. 1936 nr 37 poz. 282 ze zm. – dalej „pr. weksl.”), niezastosowanie art. 118 k.c., art. 32 w zw. z art. 30 pr. weksl. oraz błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 720 oraz art. 725 k.c. We wnioskach domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi w innym składzie;

ewentualnie uchylenia w całości również orzeczenia Sądu Okręgowego w G. i przekazania sprawy do rozpoznania temu sądowi w zmienionym składzie, lub też o rozstrzygnięcie sprawy co do istoty przez oddalenie powództwa wobec pozwanej i zasądzenie na jej rzecz pozwanej od powoda kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Pozwana umotywowwała wniosek o przyjęcie do rozpoznania swojej skargi kasacyjnej wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. to znaczy ujawnieniem się w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, związanego z rozbieżnością poglądów prawnych wyrażanych w orzecznictwie sądów w okręgu Apelacji (...) co do tego, jaki wpływ wywiera przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, zabezpieczonego wekslem niezupełnym, na powstanie zobowiązania wekslowego w wyniku uzupełnienia weksla kwotą przedawnionego roszczenia.

Istotne zagadnienie prawne, jeżeli ma stanowić podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, powinno występować w rozpoznawanej sprawie; kwestii prawnej nie można bowiem rozpatrywać w oderwaniu od wyjaśnionego w sprawie stanu faktycznego. Ponadto, twierdzenie o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów

konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2016 r., II PK 247/15, LEX nr 2147281). Konieczność rozstrzygnięcia przedstawionego zagadnienie nie występuje jednak w niniejszej sprawie - po pierwsze Sąd Apelacyjny wyraził pogląd zgodny ze stanowiskiem skarżącej, że co do zasady wypełnienie weksla in blanco po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego stanowi naruszenie art. 10 pr. weksl. i świadczy o wypełnieniu weksla niezgodnie z treścią porozumienia wekslowego, po drugie z uwagi na stwierdzenie przez Sądy, że do przedawnienia nie doszło ani na poziomie roszczenia ze stosunku podstawowego, ani roszczenia wekslowego.

W związku z tym, że przywołana przez skarżącą podstawa przyjęcia jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi, a okoliczności sprawy nie wskazują, aby wystąpiły inne przesłanki w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

aj